

Değerli Müslümanlar,

Allah (cc) biz insanlara sayamayacağımız kadar nimet ve imkan ihsan etmiştir Şüphesiz insan için en değerli nimetlerden birisi de zamandır. Çünkü her şey zamanla var olmakta, gelişmekte ve yine zamanla yok olmaktadır. İnsan hayatında ilim, amel ve servet gibi elzem olan bütün değerler, ancak zamanla elde edilebilir. Hem dünyada hem de ahirette huzuru, mutluluğu yakalayanlar sadece ve sadece zamanı, gerektiği gibi değerlendirebilenlerdir

Zaman; günler, geceler ve insanların Kuran'ın belirttiği, “O gün”e durmadan hızlıca akıp gittiği bir çağlayandır âdeta.

Alla (cc) o gün için şöyle buyurur;

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ

“O gün onlar, bir hedefe çabucak varmak istercesine süratle kabirlerinden çıkarlar.”

Bütün insanlar süratle öteler ötesi âleme, hesap gününe, herkesin kazancının kendisine eksiksiz geri verileceği ve hiç kimsenin haksızlığa uğratılmayacağı bir gün olan Âhiret gününe doğru gidiyor.

O gün

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ

“Ve kalplerde gizlenenler ortaya konulduğu gündür.”

O gün

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ

“O gün ki nice yüzler ağaracak, nice yüzler de kararacaktır.” diye Kuranın belirttiği gündür.

Mevlana'nın dediği gibi: “Ömür, yarınlara bağlanan ümitler, gafilce yapılan kavga, gürültü ve didişmelerle tükenip gidiyor. Ey Müslüman, aklını başına al, ömrünü şu içinde bulunduğun gün say. Bugünü hangi sevdalara harcadığına dön de bir bak? Ölüm yolda durmuş bekliyor. Bizler hala gezip tozma sevdasındayız.”

Zamana iyi bak! Ömür dün, bugün ve yarındır derler. Hâlbuki dün geçmiştir. Onda artık ne bir fayda ne de bir gelecek vardır. Yarın ise bir hayal ve bir ihtimalden başka bir şey değildir. Değil yarın, az sonra bile ne olacak ne ile karşılaşacağız bilinmez.

O zaman ömür bir gündür, o da bu gündür. Bütün ömür sermayen bugündür. Bir hizmet yapacaksan bugün yap, bir iyilik fıdanı dikeksen bugün dik, hemen dik. İbadet yapacaksan bugün yap. Helallik alacaksan bugün al. Tövbe edeksen bugün et. Çünkü şeytan geciktiriyor, zaman elden gidiyor, ömür bitiyor.

Bizim sermayemiz bir günlük ömrümüzdür. Ömür bittiğinde bir saniyesini bile tekrar kazanma imkânımız yoktur. Giden vakit geri gelmez.

Efendimiz (as) buyurduğu gibi;

نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ

“İnsanlarda bolca bulunan ve kıymeti bilinmeyen iki nimet vardır: boş vakit ve sıhhat.” İyi bir kul olma ve başarıyı yakalamada zaman anlayışının büyük önemi vardır. Eskilerin söylemiyle, vakit kılıç gibidir, sen onu kesmezsen o seni keser.

Boş yere geçen her anın, pek çok fırsatı da beraberinde götürdüğünün ve bu fırsatların asla geri gelmeyeceğinin bilincinde olmalıyız. Günler gelir geçer fakat ya aynı vakit ve fırsat bir daha geri gelmez, ya da bizler olmayız.

Yüce Rabbimiz:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

“Ey iman edenler! Allah’a itaatsizlikten sakının. Herkes yarın için ne hazırladığına baksın! (Evet) Allah’a itaatsizlikten sakının; şüphesiz Allah yapıp ettiklerinizden tamamen haberdardır.” buyurarak bugünün yarına hazırlık günü olduğunu ve yarına ne hazırladık onu her gün kontrol etmemiz gerektiğini bu ayeti kerimede çok güzel bir şekilde gözler önüne seriyor. O zaman gelin bugün yüce rabbimizin buyruğuna kulak vererek bugünden yarına ne hazırlıyoruz bir bakalım.

Dünya üzerinde elde etmeye çalıştığımız mal, mülk, mevki, saygı ve diğer tüm değerler nasibimizde varsa -bugün değilse de yarın- gerçekleşir. Gerçekleşmezse de olur. Onları yakalama fırsatımız her zaman vardır. Fakat geçen zamanı geri getirme fırsatımız asla yoktur.

Onun için ihtiyarlıktan önce gençliğin, hastalanmadan önce sağlığın, fakirlikten önce zenginliğin, meşguliyetten önce boş vaktin, ölmenden önce de hayatın kıymetini bilelim ve bu nimet ve imkânları bizlere vereni asla unutmayalım.

Yüce Rabbimizin;

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

“Allah’ı unutan, bu yüzden Allah’ın da onlara kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. İşte onlar gerçekten yoldan çıkmışlardır.” ayetinde vurguladığı, unutup da yoldan çıkanlardan olmayalım.

Değerli Müslümanlar;

Bütün zamanlar değerli olmakla birlikte Allah, zaman içinde de özel ve değerli anlar yaratmıştır. Kandil geceleri özellikle de Kadir Gecesi diğer geceler üzerine, bayram ve cuma günleri diğer günler üzerine, başta Ramazan ayı olmak üzere üç aylar da diğer aylar üzerine faziletli kılınmıştır.

Allah nasip ederse 12 Ocak tarihinde rabbimizin lütfuyla bu değerli zaman dilimlerinden biri olan üç aylara bir kez daha girmiş olacağız. Geçen senelerde bu mübarek mevsimi beraberce idrak etmiş olduğumuz birçok değerli kardeşimiz ve arkadaşımızdan yoksun olarak gireceğiz bu mevsime. Bu manevi iklimi bizlere tekrar nasip eden rabbimiz, maalesef bu kardeşlerimize

bu sene bu fırsatı tanımadı. Onların ömrü bu seneki manevi mevsime, bu mübarek aylara kavuşmaya yetmedi. Belki gelecek sene de biz olmayacağız.

Her Müslüman; verilen fırsatı son fırsat, her anı son vakit olarak kabul edip ona göre değerlendirmelidir. Sahip olduğu en değerli varlık olan zamanın kıymetini zaman elindeyken idrak etmelidir.

Üç aylar diye adlandırdığımız Recep, Şaban ve Ramazan ayları faziletlerinin yanında aynı zamanda kandiller mevsimidir. İslam dininin ve Müslümanların değer verdiği ve mübarek saydığı gecelerden Regaip, Miraç, Berat ve Kadir geceleri bu üç aylar içerisinde yer almaktadır. Osmanlı döneminde bu gecelerde camiler aydınlatılıp minarelerde kandiller yakılarak kutlandığı için bu geceler halkımız arasında kandil geceleri diye isimlendirilmişlerdir. (İslam Ansiklopedisi)

Dinimizin özel bir önem atfettiği ve mübarek üç aylar diye isimlendirilen Recep, Şaban ve Ramazan aylarına, mübarek gün ve gecelere milletimizce de özel bir önem verilmiş, bu aylar ve kandiller coşkuyla kutlanmış ve dini duygunun geliştirilmesi için bir vesile kılınmıştır.

Üç aylar, kamerî takvime göre Recep, Şaban ve Ramazan aylarıdır. Bu aylar, rahmet dalgalarının başladığı, manevî huzur ve sükûnün kalplere doğduğu, ilâhî rahmetin coştığı aylardır. Bu aylar girince müminlerin ruhlarını manevî bir hava kaplar. Bu mübarek aylar içerisinde öyle feyizli ve bereketli geceler vardır ki, Allah'ın rahmeti bu gecelerde müminler üzerine yağmur gibi yağar.

Recep ayı girdiği zaman Resûlullah (sav) şöyle dua ederdi:

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ، وَشَعْبَانَ، وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ

“Allah"ım! Receb ve Şâban aylarını hakkımızda mübarek eyle, bizi Ramazan ayına ulaştır!”

Zünnun-i Mısri üç aylar hakkında şöyle demiştir:

“Recep tohum ekme ayıdır, Şaban sulama, Ramazan ise hasat ayıdır. Herkes ne ekerse onu biçer. Ne yaparsa cezasını çeker.” Demek ki Recep ayı, bizi bir ömre bedel, kendisinde bin geceden daha hayırlı bir gece olan kadir gecesinin bulunduğu ramazana hazırlayan muhteşem bir mevsimin ilk adımını oluşturur.

Ramazan on bir ayın sultanı, evlerimiz ve gönüllerimizin özel misafiridir. Nasıl ki evimize değer verdiğimiz bir misafir geleceği zaman daha o gelmeden günler belki de aylar önce hazırlığa başlıyor, evimizi köşe bucak temizliyor, misafirimizi memnun edebilmek için en uygun ortamları hazırlıyor, en mükemmel ikramları sunuyoruz; aynı şekilde gönüller sultanı Ramazanı da karşılamak için gereken önem ve ihtimamı göstermeliyiz. Bedenimizi, ruhumuzu ve gönüllerimizi Ramazana hazır hale getirmeliyiz. Nasıl bit tüccar aşırı kazanç beklentisi içerisinde olduğu kısacık bir panayır için günler, hatta aylar öncesinden panayıra hazırlık yapıyorsa biz müminler için en büyük kazanç kapısı olan Ramazan ve Kadir Gecesinin hazırlığına aynı bu şekilde günler, aylar öncesinde başlamamız gerekiyor.

İnsan nasıl ki önem verdiği, önemseydiği hiçbir şeye hazırlık yapmadan hemen giremiyorsa Ramazana da birden, hemencecik giremiyor, kendisini hazırlayarak, derleyip toparlayarak

girmesi gerekiyor. Onun için, Recep ayı hazırlık ayıdır. “Recep ayı, bereket ve hayır aylarının anahtarıdır.”

Ebû Bekr el-Belhî (280/893) şöyle der: “Recep ayı ekim ayıdır. Şâban ayı ürünü sulama ayıdır. Ramazan ayı ise ürünü toplama ayıdır.” Yine Ebû Bekr el-Belhî şöyle der: “Recep ayı rüzgâr gibidir. Şaban ayı bulut gibidir. Ramazan ayı yağmur gibidir.” Denilir ki: Recep ayı ağaçların tomurcuklanması, Şaban ayı meyveye durma anı, Ramazan ayı ise ürünün hasat günü gibidir.

Recep Ayı, Allah’ın kuranda saymış olduğu haram (hürmetli) aylardan bir tanesidir. Recep ayı, savaşmanın haram kabul edildiği dört aydan biri olup geleneğimizde önemli yeri olan üç ayların ilkidir. Recep ayı cahiliye döneminde de tazim edilen ve onda savaşılmayan bir aydır.

Kur’an-ı Kerîm’de recep kelimesi geçmemekle birlikte muhtelif ayetlerde haram aylardan söz edilerek bu aylara saygı gösterilmesi emredilmektedir

Allah (c.c) :

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ

“Doğrusu Allah’a göre ayların sayısı, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı günkü yazısına uygun olarak on ikidir; bunlardan dördü haram aylardır. İşte doğru olan hesap budur. O aylarda kendinize zulmetmeyin.” buyurur.

Resul-i Ekrem haram ayları sayarken Recep ayını da bu aylar arasında zikretmiş ve şöyle buyurmuştur: “Zaman, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı gündeki sıraya göre sürüp gitmektedir. Yıl on iki aydır. Onlardan dördü haram aydır. Üçü peş peşedir: Zilkade, Zilhicce, Muharrem. Biri de Cemaziyülahır ile Şaban arasındaki Receptir.”

Haram ayların farklı bir önem ve saygınlığa sahip olduğu, bu aylarda işlenen iyilik ve kötülöklere başka zamanlarda işlenenlerden daha fazla mükâfat ve ceza verileceği yönünde genel kabul vardır.

Hz. Peygamber’in her Recep ayı girdiğinde,

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ

“Allahım, Recep ve Şabanı bize mübarek kıl ve bizi ramazana ulaştır!” şeklinde dua ettiği rivayet edilmiştir. (Müsned, I, 259; Ebû Nuaym, VI, 269) Bu hadisi şerif bu ayın faziletiyle ilgili en çok güvenilen rivayetlerden biri kabul edilir.

Recep adının verilme sebepleri:

Enes b. Mâlik’ten rivayet edildiğine göre Resulullah (s.a.v.)’a Recep ayına Recep ismi verilmesi sorulunca: “Çünkü onda Ramazan ve Şaban ayına hazırlık olarak çokça hayır yapılır.” diye buyurmuşlardı. (Hallâl, Ebû Muhammed el-Hasen, Fezâilu şehri receb, s.60)

Belirli günler dışında her zaman oruç tutulabilir. Haram aylardan biri olan Recep ayının bir özelliğinin de bu ayda bolca oruç tutulması ve bu ayda Ramazana hem ruhen hem de bedenlen hazırlanılmasıdır. Nitekim Recep ve Şaban aylarında Hz. Peygamber’in (s.a.s.) diğer aylara

oranla daha fazla nafile oruç tuttuğu, bu aylarda oruç tutmayı teşvik ettiği hususunda birçok hadisi şerif bulunmakla birlikte Ramazan dışında hiçbir ayın tamamını oruçlu geçirmediği de hadis kaynaklarında yer almaktadır. (Buhârî, Savm, 52-53 [1969-1973]; Müslim, Sıyâm, 173-179 [1156-1157]; Ebû Dâvûd, Savm, 54 [2428]; İbn Mâce, Sıyâm, 43 [1741]). Bu itibarla, Recep ve Şaban aylarının aralıksız olarak oruçlu geçirilmesinin dinî bir dayanağı yoktur. Kişi, sağlığı müsait olup güç yetirdiği takdirde bu aylarda dilediği kadar nafile oruç tutabilir.

Recep ayının bir başka özelliği de Müslümanlarca mübarek kabul edilen beş mübarek gecedен ikisi olan Regaip ve Miraç Kandili'nin bu ayda olmasıdır.

Allah nasip ederse Recebin ilk cuma gecesi olan 11 Ocak 2024 Perşembe günü Regaip Kandili'ni idrak edeceğiz ve 12 Ocak Cuma günü Recep ayına ve üç aylara başlamış olacağız. Bu gecenin dini dayanağı Peygamber Efendimiz (s.a.s)'in duaların reddedilmeyeceği beş geceyi sayarken bu geceyi de onların arasında zikretmiş olmasıdır. Efendimiz şöyle buyurmuştur:

خَمْسُ لَيَالٍ لَا تُرَدُّ فِيْهِنَّ الدَّعْوَةُ: أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَجَبٍ وَلَيْلَةُ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ وَلَيْلَةُ الْجُمُعَةِ وَلَيْلَةُ الْفِطْرِ وَلَيْلَةُ النَّحْرِ

“Beş gece vardır ki, onlarda yapılan dualar geri çevrilmez: Bunlar: Recebin ilk cuma gecesi, Şabanın on beşinci gecesi, cuma geceleri, Ramazan Bayramı gecesi ve Kurban Bayramı gecesi.” (Hadisi-Şerif, Camius-Sağır).

Duaların geri çevrilmeyeceği gecelerden biri olan Regaip gecesini Müslümanlar asırlardır coşkuyla kutlamış ve bu geceye özel bir değer vermişlerdir. Verilen bu değer, gösterilen ilgi, alaka ve ihtimam neticesinde bu gece Regaip gecesi (rağbet edilen) ismini almış, rağbetin çoğulu olan Regaip'le adeta müsemma olmuştur.

Recep ayının içinde barındırdığı diğer bir mübarek gece de Miraç Kandilidir. Miraç, Mekke döneminde, peygamberliğin en zor anlarında, Peygamber efendimizin, bir gece, Mescidi Haramdan Mescid-i Aksa'ya, oradan da semaya yaptığı hikmet yüklü yolculuğu ifade etmektedir.

Bu gece, Kur'an-ı Kerimde;

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

“Kendisine ayetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu bir gece Mescidi Haramdan, çevresini bereketlendirdiğimiz Mescidi Aksa'ya götüren Allah'ın şanı ne yücedir. Hiç şüphesiz o, layıkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.” şeklinde beyan edilmektedir.

Müslümanların kutsal mabetlerinden ikisi olan, Mescid-i Harâm dan Mescid-i Aksâ'ya oradan göklere uzanan bu kutlu yolculuk, Peygamberimizin şahsında insanlığın önüne açılan büyük bir ufuk, Allah'ın rahmetine, azametine ve kudretine görkemli bir şahitliktir.

Miraç; bütün insanlığı yücelten ve yükselten değerlerle buluşarak, her türlü kötülüklerden arınma ve ilahi emirlere teslimiyet göstererek, yüce mertebelere ulaşma azmini kuşanmaktır.

Miraç; günde 5 vakit namaz ile yükselişin manası, hikmeti, hakikati ve evrensel mesajlarını yaşayarak alemlerin rabbinin sonsuz rahmet ve merhametine ulaşmaktır.

Miraç, paylaşma, dayanışma, sevgi, saygı ve güzel ahlak gibi değerlerle insani yükseliş için büyük bir fırsattır. Yaratılış gaye ve hikmetini anlayarak, kendisi, çevresi ve Rabbiyle barışık, huzur ve güven içinde bir hayat için mücadele etmek; kan, gözyaşı, işgal, yoksulluk ve sefaletin olmadığı bir dünyanın inşası için çalışmaktır.

Mümin yüreklerin manevi duygu ve hislerle coştığı bu gecelerde, bütün insanlığın huzuru ve iyiliği için yapacağımız içten ve samimi dualarımız, miracın bize sunduğu en büyük imkândır.

Miracın bize hatırlattığı değerlerin en önemlisi elbette Mescid-i Aksa'dır. Bugün maalesef işgal altındaki Mescid-i Aksa'da Müslümanlar özgürce namaz kılamıyor, ibadetlerini yerine getiremiyorlar. İşgalci İsrail yönetimi cuma namazını haftalardır engelleyerek namazını Aksa çevresinde kılmak isteyen Filistinlilere akıl almaz işkenceler uyguluyor. Öte yandan Terörist İsrail'in 7 Ekim'den bu yana aylardır sürdürdüğü saldırılarda binlerce Filistinli kardeşimizi çoluk-çocuk, kadın, genç-yaşlı demeden modern dünyanın gözleri önünde hunharca katletmeye devam ediyor. Öldürülen, şehit edilen Filistinli kardeşlerimizin sayısı maalesef on binleri geçmiş, yaralananların sayısı maalesef neredeyse yüz binlere ulaşmış durumda. Yine on binlerce bina, onlarca mabet ve sağlık kurumu yok edilmiş ve hala terör ordusu kan kismaya devam ediyor.

Mescidi Aksa özgür değilse Müslümanların ruh ve gönül özgürlüğü de yok demektir. Bu mukaddes gecenin, Mescid-i Aksa bilincini, özlemine ve gayretini artırarak, miracın mabedinin selametine, işgal ve zulmün bertaraf edilmesine vesile olmasını umuyor, bunun için bütün samimiyetimizle gayret gösteriyor, dua ve niyazda bulunuyoruz.

Kıymetli Müslümanlar,

Mübarek üç ayların ikinci ayı da Şaban ayıdır. Şaban kamerî yılın Recepten sonra, Ramazandan önce gelen sekizinci ayının adıdır ve dinî gelenekte önemli bir yeri olan üç ayların ikincisidir.

Şâban ayının büyük kısmını oruçlu geçiren Hz. Peygamber;

“İnsanların değerini bilemedikleri bu ayda ameller Allah’a arz edilir; ben amellerimin oruçlu iken Allah’a arz edilmesini arzu ediyor ve bu ayda oruç tutuyorum” (Buhârî, “Şavm”, 52) buyurmuş ve Ramazan dışındaki en faziletli orucun Şabanda tutulan oruç olduğunu ifade etmiştir (Tirmizî, “Zekât”, 28). Bu rivayetler sebebiyle Şaban ayında oruç tutulması mendup olmakla birlikte Hz. Âişe’den nakledilen, Resûl-i Ekrem’in Ramazan ayından başka hiçbir ayın tamamını oruçlu geçirmediği şeklindeki rivayeti (Buhârî, “Şavm”, 52; Müslim, “Şıyâm”, 176-177) ve oruç tutmanın farz olduğu ramazan ayına şevkle girmeyi zorlaştıracığı için Şabanın on beşinden sonra orucun azaltılması veya terk edilmesi tavsiye edilmiştir.

Berat Gecesi

Şabanın on beşinci gecesinde Allah tarafından bağışlanılacağı umulduğundan Müslümanlar tarafından bu gecenin özellikle ihya edilmesine ayrı bir önem verilmiştir.

Berat Arapça berâe (البرائة) kelimesinin Türkçeleşmiş şeklidir. Berât, “kişinin bir yükümlülüğten kurtulması” anlamına gelir. Şabanın on beşinci gecesinde Müslümanların

Allah'ın affı ve bağışlaması ile günah yükünden kurtulacağı umularak bu geceye Berat gecesı denmiştir.

Berat gecesı Müslümanlarca kutsal sayılmış, bu geceye diğer gecelerden farklı bir değer verilmiş ve bu gecede diğer gecelerden daha fazla ibadet edilmiştir. Hz. Peygamber'in,

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَنْزِلُ لَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَغْفِرُ لَأَكْثَرِ مِنْ عَدَدِ شَعْرِ غَنَمٍ كُلِّ

“Allah Teâlâ -rahmetiyle- şabanın on beşinci gecesı dünya semasında tecelli eder ve Kelb kabilesi koyunlarının kolları sayısından daha fazla kişiyi bağışlar” buyurduğu rivayet edilmiştir (Tirmizî, “Şavm”, 39; İbn Mâce, “İkâmetü's-şalât”, 191).

Diğer bir rivayete göre de Hz. Peygamber,

إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ، فَقُومُوا لَيْلَهَا وَصُومُوا نَهَارَهَا، فَإِنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِيهَا لِيُغْرِبَ الشَّمْسُ إِلَى سَّمَاءِ الدُّنْيَا، فَيَقُولُ: أَلَا مِنْ مُسْتَغْفِرٍ لِي فَأَغْفِرَ لَهُ أَلَا مُسْتَرْزِقٌ فَأَرْزُقَهُ أَلَا مُبْتَلًى فَأَعَاقِبَهُ أَلَا كَذَّاءٌ أَلَا كَذَّاءٌ حَتَّى يَطْلُعَ الْفَجْرُ.

“Şabanın ortasında gece ibadet ediniz, gündüz oruç tutunuz. Allah o gece güneşin batmasıyla dünya semasında tecelli eder ve fecir doğana kadar, ‘Yok mu benden af isteyen onu affedeyim, yok mu benden rızık isteyen ona rızık vereyim, yok mu bir musibete uğrayan ona âfiyet vereyim, yok mu şöyle, yok mu böyle’ der.” buyurmuştur. (İbn Mâce, “İkâmetü's-şalât”, 191)

Bu rivayetlerle, ulema Hz. Peygamber'in Şaban ayına ve özellikle de bu ayın on beşinci gecesine ayrı bir önem vermesini örnek alarak bu geceyi namaz kılarak, Kur'an okuyarak ve dua ederek geçirmenin sevaba vesile olacağını söylemişlerdir. Ancak bu geceye mahsus olmak üzere belli bazı ibadet ve kutlama şekilleri ihdas edip âdet haline getirmenin dinde yeri bulunmadığını, Berat gecesine ait özel bir namazın da olmadığını ifade etmişlerdir.

Değerli Müslümanlar,

Mübarek ayların üçüncüsü de Ramazan ayıdır. Ramazan ayı, dinimizce yüce ve kutsal kabul edilmiş mübarek bir aydır. Kutsiyeti ve fazileti Kur'an ve sünnetle sabit olan Ramazan ayı milletimizin tarafından on bir ayın sultanı olarak isimlendirilmiştir.

Sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın toplum hayatında yoğunluk kazandığı, ibadet hayatımızın zenginleştiği feyiz ve bereketlerle, af ve mağfiretlerle dolu olan Ramazan ayı, peygamber efendimizin ifadesi ile “evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu cehennemden kurtuluş” olan bir aydır.

Ramazan ayı, kalplerin dirildiği, gönüllerin aydınlanıp coştığı, nefislerin kırıldığı, insani vasıfların tekrar hatırlandığı manevi yaşamı dolu olan bir aydır. Bu anlamda Ramazan ayı Allah'ın biz müminlere sunduğu büyük bir ihsanı ve nimetidir.

İnsanlığı, içine düştüğü vahşet karanlıklarından çıkarıp aydınlığa kavuşturan, Hz. Peygamberin en büyük mucizesi, dünya ve ahiret saadetine götüren, en güvenilir kılavuz olan Kerim kitabımız Kur'an bu ayda indirilmeye başlanmıştır.

Yüce Mevla'mız Kur'an-ı Kerim'in bu ayda indirildiğini şöyle beyan eder:

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

O, doğruyu eğriden ayırma, gidilecek yolu bulma konusunda açıklamalar ve insanlara rehber olarak Kur'an'ın indirildiği ramazan ayıdır. Artık içinizden kim bu aya yetişirse onu oruçlu geçirsın. (Bakara suresi 2/185)

Ayetten de anlaşılacağı gibi kalplere nur, gönüllere şifa, müminlere rahmet ve bütün insanlığa hidayet olan Kuran bu ay içerisinde indirilmiştir.

- Bir ömre bedel bin aydan daha hayırlı olan “Kadir gecesi” de bu ayın içinde yer almaktadır.
- İslam'ın beş temel taşından biri olan oruç, bu ayda tutulmaktadır.

Ramazan ayı cennet kapılarının açılıp, cehennem kapıları kapandığı ve şeytanların zincire vurulduğu bir aydır. Sevgili peygamberimiz bu ayla ilgili şöyle buyurmuşlardır:

”أَتَاكُمْ رَمَضَانُ شَهْرٌ مُّبَارَكٌ، فَرَضَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ، تُفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، وَتُغْلَقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَحِيمِ، وَتُغْلَقُ فِيهِ مَرَدَةُ الشَّيَاطِينِ

“Ramazan ayı girince cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincirlere vurulur.”

Ramazan ayı, rahmeti ve bereketi bol bir aydır. Bu ayın gelmesi ile iyilikler çoğalır, kötülükler azalır, yoksullara ve düşenlere yardım elleri uzanır. Bu ayda yapılan hayır ve hasenatın diğer aylara nazaran kat kat sevabı ve mükâfatı söz konusudur.

Ramazan ayı, her yönüyle birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularının düşünceden fiiliyata döküldüğü ve daha da güçlenerek pekiştiği bir aydır. Bu ayda farz namazlara ilaveten kılınan teravîh namazlarında, dünyevi makam, mevki ve maddi farklılıklar cami dışında bırakılarak zengin- fakir, amir-memur, işçi- işveren, hoca- talebe, ihtiyar- genç... Bütün insanlar aynı safta omuz omuza dururlar. İbadetlerdeki bu yakınlık, farklı toplum katmanlarını birbirine daha da yaklaştırır. Onlar arasında bulunan kin, husumet ve dargınlıkları izale eder. Aralarında sevgi ve saygı bağlarını güçlendirir.

Bu ay içerisinde bin aydan daha hayırlı bir geceyi barındırır. O gece kendisinde kuranın indirildiği kadir gecesidir

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ) لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (تَنْزِيلُ الْمَلَكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ) سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ (

“Biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik. Bilir misin nedir Kadir gecesi? Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır. O gece melekler ve ruh, rablerinin izniyle her bir iş için iner dururlar. O gece tan yeri ağarınca kadar esenlik doludur.”

Yüce Rabbimizin insanlığa rehber olarak gönderdiği Kuran'ın indirilmeye başlandığı, Kuranın ifadesiyle esenlik ve güvenliğin her tarafa yayıldığı, sema kapılarının ardına kadar açıldığı, bütün dua ve tövbelerin kabul edildiği mübarek bir gece. Değerli, kıymetli ve ömre bedel bir gecedir. Kadir kıymet bilme, Rabbimiz tarafından bizlere sunulan sayısız nimetin farkında olma zamanıdır.

Allah'ın insanlara peygamberler vasıtasıyla son vahyi, son hitabı ve son mesajı Kuranın indirildiği gecedir. İnsanlığın hidayetinde bir dönüm noktası, özel bir gecedir.

Önceki ümmetlerin uzun ömürlü olmaları sebebiyle fazla sevap kazanma imkânına sahip bulunmalarına karşılık Müslümanlara lütfedilen, bir ömre bedel gecedir (*el-Muvaṭṭa'*, "İ'tikâf", 15).

Bu mübarek ayları ve kutlu geceleri değerlendirme yolları

Geceleri ihya etmek

Yüce Rabbimiz Sevgili Peygamberimizin şahsında birçok ayeti kerimede gece yarısı ibadetle meşgul olunmasını tavsiye etmiştir.

Ayetlerden bazıları

يَا أَيُّهَا الْمَرْمَلُ (قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا) نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا (أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا)

“Geceleyin -birazı dışında- namaza kalk! Gecenin yarısında bu vakti biraz öne veya biraz ileri de alabilirsin”

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا

“Gecenin bir kısmında O’na secde et ve uzun gece boyunca O’nu tesbih et.”

Muhasebe

Bu aylar kendimizle baş başa kalıp ölümü kabri, ahireti, dünyevi sorumluluklarımızı düşünmek ve nefis muhasebesini yapmak için çok büyük bir imkândır.

Yüce rabbimiz biz kullarını ayetleriyle

أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

“Düşünmez misiniz?” (En’am, 6/50)

لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

“Umulur ki tefekkür edersiniz.” (Bakara, 2/266) tefekküre davet ederken Efendimiz (a.s) da

حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا

“Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekiniz.”(Tirmizî, “Kıyame”, 25) buyurarak kendimizi hesaba çekmeye davet eder.

Nafile İbadetleri Çoğaltma

Üç ayları bahara dönüştürmek için namaz, oruç ve benzeri nafile ibadetleri arttırmak gerekir. Zira namaz kötülöklere set, oruç takva aracıdır.

Mali İbadetleri Çoğaltma

Üç aylar sevdiğimiz şeylerden Allah için zekât, sadaka verme, muhtaca yardım etme, akrabayı gözetme, hayır ve hasenatta, cömertlikte yarışacağımız günlerdir, bu aylar.

Kazanılanları Kaybetmeme

Yüce rabbimiz

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

“Ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadete (devam) et.” (Hicr, 15/99) ,

Yüce peygamberimiz de

“إِنَّ أَحَبَّ الْعَمَلِ إِلَى اللَّهِ أَدْوَمُهُ وَإِنْ قَلَّ

“Amellerin en sevimli olanı az da olsa devamlı yapılanıdır.” (Buhârî, “Rikak”, 18; “İman”, 32; Ebû Dâvûd, Tatavvu", 27) buyurur.

Rabbim bizleri bu mübarek üç aya ulaştırsın ve bizler için bereketli kılsın. Bize verilen bu fırsatı değerlendirmeyi, bu mübarek üç ayları, ihsan edilen ve sahip olduğumuz sınırlı zamanı ve tüm ömrümüzü onun rızasına uygun geçirmeyi nasip eylesin. Bu güzel ayları ve bu aylarda yapılacak güzel amelleri ümmetin birliği, dirliği ve beraberliğine vesile kılsın. Başta Kudüs, Gazze ve Doğu Türkistan olmak üzere ezilen horlanan, katledilen bütün Müslüman kardeşlerimize, bütün mazlum coğrafyalara yardım ve nusret eylesin!

Serdivan İlçe Vaizi

Mustafa Ergünyer